IV МІЖНАРОДНА МОЛОДІЖНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«ПЛАТОН МЕНІ ДРУГ, АЛЕ ІСТИНА ДОРОЖЧА»: досвіди і дискурси вразливості, стійкості та відновлення на шляху до інклюзивного суспільства

27 березня 2026 року

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Сучавський університет імені Штефана чел Маре
Філологічний факультет
Факультет іноземних мов
Факультет історії, політології та міжнародних відносин
Факультет літератури та комунікаційних наук
Рада молодих вчених Чернівецького національного
університету імені Юрія Федьковича
Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів
і молодих учених філологічного факультету

МАТЕРІАЛИ

IV Міжнародної молодіжної конференції

«Платон мені друг, але істина дорожча»: досвіди і дискурси вразливості, стійкості та відновлення на шляху до інклюзивного суспільства

27 березня 2026 року

ЧЕРНІВЦІ
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича
2026

УДК 167/168:7/9](082)
П 375

Рекомендовано до друку Вченою радою
філологічного факультету
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича
(протокол №6 від 14 травня 2025 року)

П 375 **«Платон мені друг, але істина дорожча»**: досвіди і дискурси вразливості, стійкості та відновлення на шляху до інклюзивного суспільства: зб. матеріалів IV Міжнародної молодіжної конференції (27 березня 2026 року, м. Чернівці). За заг. ред. Тичініної А., Горохолінської І., Калинич К., Христана Н., Цівінської Ю., Руснака І. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т. ім. Ю. Федьковича, 2026. 266 с.

ISBN 978-617-8703-93-6

У Збірнику представлені результати теоретичних і практичних досліджень у галузі сучасної гуманітаристики: філософії, літературознавства, лінгвістики, релігієзнавства, богослов'я, культурології, історії.

Для науковців, докторантів, аспірантів, студентів гуманітарних спеціальностей.

ISBN 978-617-8703-93-6 УДК 167/168:7/9](082)

** За якість і достовірність результатів дослідження*
відповідальність несуть автори

© Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича, 2026

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ: ФІЛОСОФІЯ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЯ

Blasciuc Gabriel-Cosmin
NEVOIA UNEI SOCIETĂȚI MULTICULTURALE ÎN BUCOVINA DE NORD 11

Mateaș Melisa
VULNERABILITATEA CONCEPTELOR FILOSOFICE: CAZUL REINTERPRETĂRII
LUI FRIEDRICH NIETZSCHE ÎN DICURSUL NAȚIONAL-SOCIALIST 14

Siserman Dan
THE DIGITAL PANOPTICON: THE DIALECTICS OF POWER
IN THE INFORMATION SOCIETY 16

Zakota Zoltan
THE ALGORITHMIC VOICE IN THE RUINS ARTIFICIAL INTELLIGENCE, MEDIA
DISCOURSE, AND THE POLITICS OF LANGUAGE 17

Олександр Гльоза
ВРАЗЛИВІСТЬ У КРИЗОВОМУ СУСПІЛЬСТВІ
ТА ЕТИЧНА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЛІДЕРСТВА В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ПРАЦІ 18

Герман Кравченко
THE COMPANION SPECIES: ПОСТЛЮДСЬКІ ВЗАЄМИНИ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ 20

Михайло Рахмістрюк
РОЛЬ ІНКЛЮЗИВНОГО СВІТОГЛЯДУ
У ПРОТИДІЇ КСЕНОФОБІЇ ТА ЕКСТРЕМІЗМУ 22

СЕКЦІЯ: РЕЛІГІЄЗНАВСТВО ТА БОГОСЛОВ'Я

Ірина Горохолінська
КОНТЕНТ-АНАЛІЗ ІНІЦІАТИВ ЩОДО РОЗБУДОВИ
ІНКЛЮЗИВНОГО СУСПІЛЬСТВА КОМПЕНСАТОРНИМИ
ЗАСОБАМИ МИСТЕЦТВА ТА РЕЛІГІЇ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД 25

Арсен Баняк
ОСОБЛИВОСТІ ТА ДУХОВНИЙ ЗМІСТ ПОМИНАЛЬНИХ БОГОСЛУЖІНЬ
У СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ: ПРАКТИЧНИЙ ВИМІР 27

Євгеній Баранюк
СВОБОДА СОВІСТІ ЯК ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВА ЗАСАДА РОЗБУДОВИ
ІНКЛЮЗИВНОГО СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ ВРАЗЛИВОСТІ ТА ВІДНОВЛЕННЯ 29

Преосвященний єпископ Феогност (Бодоряк Ярослав)
ФЕНОМЕН АСКЕТИЗМУ МАНЯВСЬКОГО МОНАСТИРЯ
В ІСТОРИКО-БОГОСЛОВСЬКОМУ ВИМІРІ 31

Сергій Бусигін
РЕЛІГІЙНІСТЬ І РЕЛІГІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ В КОНТЕКСТІ
СУЧАСНОГО ФІЛОСОФСЬКОГО ДИСКУРСУ СВОБОДИ 33

Іван Вдовічен
МУЧЕНИКИ МАККАВЕЙСЬКІ ЯК ВЗІРЕЦЬ ВІРИ
ТА ДУХОВНОЇ СТІЙКОСТІ ДЛЯ СУЧАСНОЇ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ 35

Богдан Глобак
НАГІРНА ПРОПОВІДЬ ІСУСА ХРИСТА ЯК МОРАЛЬНО-БОГОСЛОВСЬКИЙ ОРІЄНТИР У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ 37

Василь Дорош
ЛІТУРГІЙНЕ ЖИТТЯ ЦЕРКВИ ЯК ДЖЕРЕЛО ДУХОВНОЇ СИЛИ В УМОВАХ ВІЙНИ 39

Юліян Єнакаке
РЕЛІГІЄЗНАВЧО-ПРАВОВА СПЕЦИФІКА ТРАКТУВАННЯ СВОБОДИ СОВІСТІ 41

Іван Крамарчук
ГЕНДЕРНА ПРОБЛЕМАТИКА У ХРИСТИЯНСЬКОМУ ДИСКУРСІ: СУТЬ І ЗНАЧЕННЯ 43

Максим Лакуста
УНІЙНО-КАТОЛИЦЬКИЙ ПРОЗЕЛІТИЗМ В УКРАЇНІ: ОСНОВНІ ФОРМИ ТА ВИЯВИ 45

Дмитро Лимаренко
КОНЦЕПЦІЯ «CREDO UT INTELLIGAM» – «ВІРУЮ, ЩОБ РОЗУМІТИ» – У БОГОСЛОВСЬКІЙ СИСТЕМІ АНСЕЛЬМА КЕНТЕРБЕРІЙСЬКОГО 47

Ігор Луцан
МІЖ КОНФЛІКТОМ І ДІАЛОГОМ: ДИНАМІКА ВІДНОСИН МІЖ ПЦУ ТА УПЦ (МП) В УМОВАХ ВІЙНИ 49

Анатолій Марчук, Олександр Марчук
ІСТОРИЧНЕ ПІДҐРУНТЯ, РОЛЬ ТА ІДЕНТИЧНІСТЬ ХРИСТИЯНСЬКОГО ДУШПАСТИРСТВА В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я 51

Михайло Мілешкін
ПІСТ У ЧАС ВІЙНИ: БОГОСЛОВ'Я СТРИМАНОСТІ ЯК ПРАКТИКА ВНУТРІШНЬОЇ СТІЙКОСТІ 54

Олександр Радуляк
ЕКОЛОГІЧНА ЕСХАТОЛОГІЯ В СУЧАСНИХ РЕЛІГІЙНИХ НАРАТИВАХ ПРО КІНЕЦЬ СВІТУ: МОРАЛЬНИЙ ТА ДУХОВНИЙ ВИМІР У КОНТЕКСТІ ВІЙНИ 56

Василь Чорниш
СОЦІАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ УГКЦ ЯК СТРАТЕГІЯ ФОРМУВАННЯ СТІЙКОСТІ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ ВІЙНИ 58

Ростислав Чугаєвський
РЕЛІГІЙНИЙ ЧИННИК У ПРОЦЕСАХ СОЦІАЛЬНОЇ ІНКЛЮЗІЇ: РЕЛІГІЄЗНАЧО-БОГОСЛОВСЬКА КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ НАУКОВЦЯМИ ЧЕРНІВЕЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ 61

СЕКЦІЯ: ЛІТЕРАТУРА В УМОВАХ ВРАЗЛИВОСТІ: НАРАТИВИ ТРАВМИ, ІНАКШОСТІ ТА ВІДНОВЛЕННЯ

Dr. Joe Kraus
VONNEGUT & TRAUMA: WOUNDS AND THE WAYS THEY SPEAK 64

Альона Тичініна
ФОРМУВАННЯ РЕЛІГІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ МИТЦЯ У КОНТЕКСТІ ПОДОЛАННЯ ПОСТВОЄННОЇ ТРАВМИ: ЕРНЕСТ ГЕМІНҐВЕЙ 66

Ольга Гречешнюк
РОМАН ПОКОЛІНЬ У ЄВРОПЕЙСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ XXI СТОЛІТТЯ:
ПОЕТИКА ПАМ'ЯТІ ТА РЕКОНСТРУКЦІЯ ТРАВМАТИЧНОГО МИНУЛОГО 69

Anastasiia Komarnytska, Alyona Tychinina
"THE ICEBERG PRINCIPLE" AND THE "TELEGRAPHIC STYLE" AS CONVEYORS
OF TRAUMATIC EXPERIENCE IN ERNEST HEMINGWAY'S SHORT PROSE 72

Алла Сажина
ТРАНСФОРМАЦІЯ РЕКЛАМНОГО ТЕКСТУ:
ВІД ПРАГМАТИКИ СПОЖИВАННЯ ДО СТРАТЕГІЙ СУСПІЛЬНОЇ СТІЙКОСТІ 75

Олена Веренчанська
СИМВОЛІКА СВІТЛА В ПОЕТИЧНІЙ ТВОРЧОСТІ ПАВЛА КОРОБЧУКА 77

Cristinia Plaladian, Dahmer Adam
FORMAREA COMPETENȚEI CULTURALE A ELEVILOR PRIN STUDIEREA LITERATURII
PLAIULUI NATAL ÎN CONTEXTUL EDUCAȚIEI INCLUZIVE ȘI REZILIENTE 79

Юлія Ісапчук
ПІВНІЧНА АФРИКА ЯК ПРОСТІР ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ ТРАВМ
В НЕЗАВЕРШЕНОМУ РОМАНІ ІНҐЕБОРҐ БАХМАН «КНИЖКА ФРАНЦИ» 81

Вікторія Макогончук
ПОСТМОДЕРНІСТСЬКА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ГОЛОКОСТУ
В РОМАНІ МАРТІНА ЕМІСА «СТРІЛА ЧАСУ, АБО ПРИРОДА ЗЛОЧИНУ» 83

Катерина Калинич
ТЕОЛОГІЧНА РЕЦЕПЦІЯ ТРАВМАТИЧНОГО НАРАТИВУ
У ФРОНТОВІЙ ЛІРИЦІ ІГОРЯ МІТРОВА 85

Валентина Чолкан
ФОЛЬКЛОРНА ДОМІНАНТА У РОМАНІ МАРІЇ КЕРМАЧ «АННА» 88

Robert Pringle, Tereza Bojanovska
SCOTTISH GAELIC: A PARADIGMATIC EXAMPLE OF VULNERABILITY,
RESILIENCE, AND RECOVERY IN THE CONTEXT OF LINGUISTIC MINORITIES 91

Тереза Бояновска
ПОРІВНЯННЯ ЧЕСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МЕДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ
ЯК ШЛЯХ ДО ІНКЛЮЗІЇ В СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я 99

Poștovei Petronela
NARRATIVES OF SURVIVAL: INDIGENOUS TRAUMA
AND RECOVERY IN MARGARET VERBLE'S *CHEROKEE AMERICA* 104

Ioana-Alexandra Prisacariu
MAPPING IDENTITY: RACE, ISLAMOPHOBIA, AND OTHERNESS
IN POST-9/11 AMERICA. LAILA'S LALAMI *THE OTHER AMERICAN* 106

Niță Bianca
OTHERNESS, STRATEGIES OF RESILIENCE AND IDENTIY
IN "THE SCARLET LETTER" BY NATHANIEL HAWTHORNE 108

Наталія Нікоряк
ТЕМА ДИТЯЧОЇ ІНКЛЮЗІЇ В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ КІНОМИСТЕЦТВІ 110

Катерина Дорошенко
МЕДІАПРОЄКТ «КРИМ» ЯК РЕФЛЕКСІЯ ОКУПАЦІЙНОГО СПРОТИВУ
УКРАЇНСЬКОГО ПІВОСТРОВА 114

Марина Горбатюк
КОНТРАПУНКТНІСТЬ ЖІНОЧИХ ОБРАЗІВ
У РОМАНІ «ТОРІШНІЙ СНІГ» ҐРЕҐОРА ФОН РЕЦЦОРІ 117

Юліанна Віщак
АЛГОРИТМІЧНЕ КОНСТРУЮВАННЯ ІНШОГО В НОВЕЛІ
ДЖЕЙМСА ТІПТРІ-МОЛОДШОГО «THE GIRL WHO WAS PLUGGED IN» 120

Riaboi Illia, Tychinina Alyona
BUILDING STUDENTS' SOCIAL-EMOTIONAL COMPETENCE
USING A LITERARY PROJECT (NEIL GAIMAN «CORALINE») 124

Lipan (Căs. Balotă) Ioana-Roxana
FORME DE REPREZENTARE LITERARĂ A COPILULUI 126

Ульяна Мельник
ВИВЧЕННЯ ВІРШОВАНИХ ФОРМ ІВАНА ДРАЧА У ЗЗСО
(НА МАТЕРІАЛІ ВІРШІВ ЗІ ЗБІРКИ «СОНЯШНИК») 127

Олександр Попович
СИДІР ВОРОБКЕВИЧ У ДОСЛІДЖЕННЯХ ПЕТРА НИКОНЕНКА 130

Svitlana Namestiuk
TRANSMISSION DE LA TENSION EMOTIONNELLE ET ETHIQUE DANS
LA POESIE DE SERHIY ZHADAN ET DIFFICULTES DE TRADUCTION EN FRANÇAIS 132

Кароліна Калуські, Альона Тичініна
ПОЕТИКА КЛАСИЦИСТИЧНОЇ КОМЕДІЇ У ТВОРЧОСТІ ФРАНЦІШЕКА
ЗАБЛОЦЬКОГО: АНАЛІЗ П'ЄСИ «ФІРЦИК У СВАТАННІ»
В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ДРАМАТУРГІЇ XVIII СТОЛІТТЯ 134

Світлана Наместюк, Олена Стефурак
РОЛЬ ПЕРЕКЛАДУ У ТРАНСНАЦІОНАЛЬНІЙ ВИДИМОСТІ
УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ПРО ДОНБАС 136

Alina Ghițu (Cazac)
RESILIENCE, CORPOREALITY AND THE OVERCOMING
OF TRAUMA IN WOMEN'S PRISON WRITING 138

Bosinceanu Raul Alexandru
INHERITED GUILT AND THE STRUGGLE FOR SUBJECTIVITY: OVERCOMING
GENERATIONAL TRAUMA IN THE HOUSE OF THE SEVEN GABLES 139

Curea Ana-Maria
LIMITE ȘI RECONFIGURĂRI ALE CONCEPTULUI DE LIBERTATE.
VIZIUNEA PARADOXALĂ ASUPRA LIBERTĂȚII ÎN ROMANUL «1984» 140

Turcu Diana Maria
ROLUL EUROPEI LIBERE ÎN CREAREA UNUI CANON
ALTERNATIV A LITERATURII ROMÂNE SUB COMUNISM 141

Mărănduca Andreea
AUTORITATEA PATERNĂ, LIBERTATEA ALEGERII ȘI ÎNCEPUTURILE REZILIENȚEI
FEMININE ÎN EL SÍ DE LAS NIÑAS, DE LEANDRO FERNÁNDEZ DE MORATÍN 143

СЕКЦІЯ: ЛІНГВІСТИКА

Daniela Panaite-Faraon
HOW MEDIA LANGUAGE FRAMES VULNERABILITY
AND RESILIENCE IN ARMED CONFLICT 145

Грушецька Анастасія, Безносюк Юлія
ЛІНГВІСТИЧНІ ЗАСОБИ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ
ВРАЗЛИВОСТІ ТА СТІЙКОСТІ В АНГЛОМОВНОМУ МЕДІАДИСКУРСІ 147

Іван Боднарюк
КОМУНІКАТИВНІ СТРАТЕГІЇ В НІМЕЦЬКОМУ ВІЙСЬКОВОМУ ДИСКУРСІ 149

Дар'я Балагур, Наталія Колесник
ПРИНЦИПИ НОМІНАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ КІНОФІЛЬМІВ
ПЕРШИХ ДЕСЯТИЛІТЬ XXI СТОЛІТТЯ В КОНТЕКСТУ РЕВОЛЮЦІЙНИХ
ТА ВОЄННИХ ПОДІЙ 153

Юліана Чекановська, Тетяна Гуцуляк
МОВНИЙ ОБРАЗ ВІЙНИ У СУЧАСНІЙ ВОЄННІЙ ПОЕЗІЇ 157

Catalina Dumbravanu
FROM CODE TO CODE-SWITCHING AND ITS INCLUSIVE ROLES
IN DAILY DISCOURSE: FROM EFFICIENCY TO EFFICACY 160

Alina Dushkevych
STRUCTURAL AND SYNTACTIC FEATURES OF LEGAL LANGUAGE
IN INTERNATIONAL INCLUSIVE EDUCATION DOCUMENTS 163

Дмитро Пастух
НАЗОВНИЧА ОЙКОНІМНА ПРАКТИКА В УКРАЇНІ ТА ЇЇ ВІДПОВІДНІСТЬ
ДО МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ УНОРМУВАННЯ ТОПОНІМІВ 165

Анна Виклюк
ВКАЗІВНІ ЗАЙМЕННИКИ ЯК ДИСКУРС ДЕЙКТИКИ ФАХОВОЇ МОВИ
НЕЙРОНАУКИ (НА МАТЕРІАЛІ НАУКОВО-ПОПУЛЯРНОЇ ЛІТЕРАТУРИ) 168

Юрій Прокопенко
ЕПІДИГМАТИЧНІ ВІДНОШЕННЯ НОМІНАЦІЙ НА ПОЗНАЧЕННЯ
СУБ'ЄКТА ІСПИТУВАННЯ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ 170

Яна Колодницька
ОСОБЛИВОСТІ СИНТАКСИЧНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ
ПОЕТИЧНОГО ДОРОБКУ СЕРГІЯ ЖАДАНА 173

Elena Buburuzan Colțuneac Raluca
REPRESENTATIONS LINGUISTIQUES DE LA VULNERABILITE,
DE LA RESILIENCE ET DE L'ALTERITE 176

СЕКЦІЯ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ НАУКИ

Аліна Гудан
МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПУ СИСТЕМНОСТІ
ТА ОРГАНІЗАЦІЇ У ВИКЛАДАННІ КЛІНІЧНИХ ПРЕДМЕТІВ 181

Дарина Іванко, Євгеній Спіцин
ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ІЗ МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ В ЄВРОПІ
У СИСТЕМІ ФОРМАЛЬНОЇ, НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ 183

Ірина Плачінта
ФОРМУВАННЯ САМОСТІЙНОЇ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
СТУДЕНТІВ У КУРСІ ФАРМАКОЛОГІЇ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ 185

Олександр Дан
ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ У ЗВО РУМУНІЇ:
ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ 187

Анна Сажина, Алла Сажина
БІБЛІОТЕРАПІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ СТІЙКОСТІ ТА ПСИХОЛОГІЧНОГО
ВІДНОВЛЕННЯ 189

Ігор Святелик
ЦИФРОВІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ ЯК ЧИННИК ІНСТИТУЦІЙНОЇ
СТІЙКОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ 192

СЕКЦІЯ: ІСТОРІЯ ТА ПОЛІТИКА ПАМ'ЯТІ

Емма Баран
MATER REGIS В УГОРСЬКИХ ХРОНІКАХ:
ПОЛІТИЧНИЙ ОБРАЗ АНАСТАСІЇ ЯРОСЛАВІВНИ 196

Дарина Гопанчук
КОРОЛЬ-ВІКІНГ ТА ПРИНЦЕСА ELISIV AF GARÐARÍKI:
ОБРАЗ ЄЛИЗАВЕТИ ЯРОСЛАВНИ У СКАНДИНАВСЬКИХ САГАХ 199

Олександра Яцина
REGINA ET DOMINA: ФЕНОМЕН ПОЛІТИЧНОЇ СУБ'ЄКТНОСТІ
АННИ ЯРОСЛАВНИ 202

Mihăilă Eugen
LANGUAGE OF CRISIS EXPERIENCE: IDENTITY, OTHERNESS, AND STRATEGIES OF
RESILIENCE 206

Алла Шваєнко
КОМЕМОРАТИВНА ПАМ'ЯТЬ ЯК СКЛАДОВА ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ 209

Назарій Христан
ВІДЛУННЯ ВІЙНИ: ПОСТПАМ'ЯТЬ ТА ПОЛІТИКА ПАМ'ЯТІ
ПРО ДРУГУ СВІТОВУ ВІЙНУ У СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ 216

Андрій Балковий
ЕВОЛЮЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ЗАСАД ПРОВЕДЕННЯ ВИБОРІВ
ДО БУКОВИНСЬКОГО СЕЙМУ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XIX –
НА ПОЧАТКУ XX СТОЛІТТЯ 220

Галина Дзюба
ШКІЛЬНА ІСТОРИЧНА ДИДАКТИКА В УМОВАХ ВІЙНИ:
ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ НАРАТИВІВ, ЦІННОСТЕЙ І ЗМІСТОВИХ АКЦЕНТІВ 222

Veronica Cheptene
REMEMBRANCE OF DEPORTATIONS – A SYMBOL
OF MEMORY AND INDIVIDUAL FREEDOM 228

Семен Токарюк
ІДЕОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ТА ПОЛІТИЧНА ПРАКТИКА ГАЛИЦЬКОГО
КОНСЕРВАТИЗМУ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ СТОЛІТТЯ 232

Юлія Гаврилюк
ВИСВІТЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ РУМУНСЬКОЇ КОРОЛЕВИ МАРІЇ В РОКИ ПЕРШОЇ
СВІТОВОЇ ВІЙНИ НА СТОРІНКАХ ПРОВІДНИХ БРИТАНСЬКИХ ГАЗЕТ 234

СЕКЦІЯ: МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Rachid Bendraou
CRITICAL PEDAGOGY AND STUDENT RESILIENCE:
REIMAGINING INCLUSIVE HIGHER EDUCATION IN TIMES OF VULNERABILITY 237

Владислав Войцицький, Алла Сажина
ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ТА СТІЙКОСТІ УЧНІВ
У ПРОЦЕСІ ДІАЛОГУ КУЛЬТУР (НА ПРИКЛАДІ ВИВЧЕННЯ
ПОЕМИ БАЙРОНА «МАЗЕПА») 238

Валерія Григорів
ПЕДАГОГІЧНА КОМУНІКАЦІЯ В ІНКЛЮЗИВНОМУ КЛАСІ.
РОЛЬ АСИСТЕНТА ВЧИТЕЛЯ В ПІДТРИМЦІ ДІТЕЙ
З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ 240

Iulia Lungu
FORMATIVE FEEDBACK AS A PEDAGOGICAL RESOURCE FOR DEVELOPING
LEARNING STRATEGIES AND ACADEMIC RESILIENCE IN PRIMARY EDUCATION 242

Віталія Дідух
ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА У ВИЩІЙ ШКОЛІ:
СУБ'ЄКТ СУБ'ЄКТНА ВЗАЄМОДІЯ ЯК ОСНОВА ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ 243

Марія Никіфоряк, Наталія Нікоряк
СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ БІОГРАФІЇ ПИСЬМЕННИКА
В УМОВАХ СТАНОВЛЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО СУСПІЛЬСТВА 246

Ірина Сливчук, Тетяна Бичкова
ІСТОРИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ СПРОЩЕННЯ
ПРИГОЛОСНИХ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ 250

Jora Alexandra-Sinziana
SUPPORTING VULNERABLE CHILDREN IN EALRY CHILDHOOD EDUCATION.
BUILDING RESILIENCE THROUGH INCLUSIVE PEDAGOGICAL PRACTICES 253

Галина Тесліцька
ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ЛІТЕРАТУРНОГО РЕДАГУВАННЯ
У МАЙБУТНІХ ФІЛОЛОГІВ 255

Тетяна Цуркан
ГЕЙМІФІКАЦІЯ ЯК КОМПОНЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ВСЕБІЧНОГО РОЗВИТКУ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ 257

Наталія Шепітак
ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КОНКУРС-ЗАХИСТ МАН ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ
АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ 260

Богдана Ямніцька, Діонісія Нікітіна, Наталія Нікоряк
ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
ТА ТОЛЕРАНТНОГО СПРИЙНЯТТЯ «ІНШОСТІ»
У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ КАЗКИ ЛЬЮЇСА КЕРРОЛА «АЛІСА В КРАЇНІ ДИВ».....263

FORMATIVE FEEDBACK AS A PEDAGOGICAL RESOURCE FOR DEVELOPING LEARNING STRATEGIES AND ACADEMIC RESILIENCE IN PRIMARY EDUCATION

Iulia Lungu
«Ștefan cel Mare» University of Suceava (Romania)
iulia.lungu@student.usv.ro

In the contemporary educational context, increasing attention is given to pedagogical practices that support students not only in achieving academic success but also in developing the capacity to adapt, reflect, and regulate their own learning processes. Within this framework, formative feedback has become an essential component of effective teaching, particularly in primary education, where students are still in the process of developing their cognitive and metacognitive learning strategies.

The present study explores the role of formative feedback in supporting the development of learning strategies among primary school students, with a particular focus on its potential contribution to the formation of academic resilience and learning autonomy. From a theoretical perspective, formative feedback is understood not merely as corrective information about students' performance, but as a dynamic pedagogical tool that helps learners identify discrepancies between their current performance and learning goals, reflect on their strategies, and adjust their approach to academic tasks.

The research is based on a quantitative, non-experimental correlational design. Data are collected through an online questionnaire addressed to primary school teachers, aiming to investigate the frequency and types of formative feedback used in classroom practice, as well as teachers' perceptions regarding the development of students' learning strategies and their capacity for self-regulated learning. Particular attention is given to different forms of feedback, including task-level feedback, process-oriented feedback, and feedback that supports students' self-regulation.

The main objective of the study is to analyze the association between formative feedback practices and the development of cognitive and metacognitive learning strategies in primary school students. The research also examines how aspects such as the timing of feedback, the focus of the feedback message, and teachers' professional experience may influence students' ability to monitor their learning, correct errors, and adopt more effective learning strategies.

The study contributes to the broader discussion on contemporary pedagogical practices that support inclusive and resilient learning environments. By highlighting the formative role of feedback in guiding reflection, encouraging effort, and supporting strategic learning behaviors, the research emphasizes the importance of feedback as a pedagogical resource that helps young learners gradually develop autonomy, confidence, and resilience in their educational journey.

ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА У ВИЩІЙ ШКОЛІ: СУБ'ЄКТ СУБ'ЄКТНА ВЗАЄМОДІЯ ЯК ОСНОВА ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ

Віталія Дідух
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Україна)
v.didukh@chnu.edu.ua

Глибинні зміни, які сьогодні відбуваються у системі вищої освіти в Україні та за її межами, зумовлюють необхідність переосмислення характеру взаємодії між викладачем і здобувачем освіти. У цьому контексті педагогіка партнерства постає не просто як сучасна освітня технологія, а як цілісна світоглядна концепція, що ґрунтується на принципах гуманістичної спрямованості, творчого розвитку особистості та безумовної поваги до її гідності. В її основі лежить перехід від традиційної суб'єкт-об'єктної парадигми, де студент є пасивним отримувачем інформації, до суб'єкт-суб'єктної взаємодії, де кожна сторона є рівноправним учасником освітнього процесу. Цей перехід є критично важливим для інклюзивного навчання, оскільки він дозволяє створити середовище, в якому особливі потреби студента не сприймаються як дефіцит, а стають відправною точкою для спільного пошуку оптимальних траєкторій розвитку.

Суб'єкт-суб'єктна взаємодія характеризується активністю обох сторін. Студент як суб'єкт самостійно оцінює власну діяльність, виявляє пізнавальний інтерес та саморегулює свої дії, тоді як викладач виконує функції організатора, фасилітатора та «опікуна процесу» (Hunt & Alexander, 2024). Особливості суб'єкт-суб'єктної моделі взаємодії представлено в таблиці 1.1. У партнерській моделі відповідальність розподіляється порівну: 50% відповідальності лежить на студентові за його зусилля та вибір, і 50% – на педагогові за забезпечення умов та підтримку (Hunt & Alexander, 2024). Це створює «простір свободи», де студент має право на вибір і власну траєкторію, що є ключовим для інклюзії.

Таблиця 1.1
Особливості суб'єкт-суб'єктної моделі взаємодії

Параметр порівняння	Суб'єкт-об'єктна модель	Суб'єкт-суб'єктна модель (Партнерство)
Позиція студента	Об'єкт впливу, пасивний виконавець	Активний суб'єкт, рівноправний партнер
Стиль комунікації	Вертикальний, авторитарний	Горизонтальний, діалогічний
Джерело мотивації	Зовнішній контроль, оцінки	Внутрішній інтерес, самореалізація
Відповідальність	Повністю на викладачеві	Розподілена між усіма учасниками
Мета навчання	Засвоєння стандартів знань	Розвиток цілісної особистості та агентності

Інклюзивне навчання у вищій школі не може бути обмежене лише технічним забезпеченням доступу до аудиторій. Справжня інклюзія – це зміна інституційної культури та філософії викладання. Вона ґрунтується на цінності «всі люди рівні» та передбачає створення умов, за яких кожен здобувач, незалежно від своїх психофізичних особливостей, може бути повноцінно залученим до академічного життя. Педагогіка партнерства стає механізмом, що робить цю залученість реальною, оскільки вона фокусується на індивідуальних потребах та можливостях студента.

У межах інклюзивного підходу суб'єкт-суб'єктна взаємодія дозволяє подолати «медичну модель», замінюючи її соціальною або біопсихосоціальною моделлю. Замість того, щоб намагатися «виправити» студента, система освіти адаптується до його потреб (Udych et al., 2024). Викладач у такому процесі виступає як партнер, що допомагає студенту з особливими освітніми потребами (ООП) виявити свої сильні сторони та компенсувати наявні бар'єри через використання цифрових платформ, асистивних технологій або альтернативних методів оцінювання.

Психологічний аспект такої взаємодії полягає у формуванні відчуття приналежності (belonging). Студенти з ООП часто відчувають відчуженість від академічної спільноти, що негативно впливає на їхню успішність та психічне здоров'я. Партнерські стосунки, що базуються на довірі та відкритості, створюють «безпечне середовище», де студент не боїться бути собою і висловлювати свої потреби. Це особливо важливо для соціальної адаптації, оскільки позитивне ставлення викладачів та одногрупників сприяє академічному зростанню та формуванню позитивної ідентичності.

Реалізація педагогіки партнерства в інклюзивному сегменті вищої освіти України спирається на розгалужену систему законодавчих актів. Конституція України гарантує право на освіту для кожного громадянина, а Закон України «Про освіту» (2017) визначає інклюзивне навчання як обов'язковий компонент освітньої системи. Стаття 20 цього закону чітко вказує, що заклади освіти повинні створювати інклюзивні групи за потреби та забезпечувати психолого-педагогічний супровід.

У 2024 році було зроблено важливий крок – Кабінет Міністрів України схвалив Національну стратегію розвитку інклюзивного навчання на період до 2029 року. Цей документ визначає стратегічні цілі, спрямовані на створення безбар'єрного освітнього середовища та забезпечення якості освітніх послуг для всіх категорій здобувачів (Кабінет Міністрів України, 2024). Ключові стратегічні цілі Національної стратегії до 2029 року представлено в таблиці 1.2.

Таблиця 1.2
Ключові стратегічні цілі Національної стратегії до 2029 року

Стратегічна ціль	Опис та завдання	Очікуваний результат
Ціль №1	Гарантування якості освітніх послуг для дітей та молоді з ООП	Створення ефективної системи моніторингу та підтримки якості інклюзії

Ціль №2	Створення комфортного, безпечного та безбар'єрного середовища	Усунення фізичних та архітектурних перешкод; впровадження універсального дизайну
Ціль №3	Прийняття багатоманітності людини та підтримка в суспільстві	Зміна суспільної свідомості; формування культури толерантності та недискримінації
Ціль №4	Індивідуалізація навчання та розвиток потенціалу кожного	Розробка індивідуальних програм розвитку (ІПР) та гнучких освітніх траєкторій

Реалізація цих цілей потребує не лише державного фінансування, а й активної позиції самих університетів у розробці внутрішніх положень та стандартів інклюзивної культури. Важливо, що законодавство підкреслює право вибору студента та його участь у плануванні власного навчання, що є прямим проявом партнерського підходу.

Отже, педагогіка партнерства у вищій школі є фундаментом для побудови справді інклюзивної освітньої системи. Перехід до суб'єкт-суб'єктної взаємодії дозволяє змінити фокус із обмежень студента на його потенціал, перетворюючи освітній процес на спільну подорож викладача та студента. В основі цієї взаємодії лежать рівноправність, довіра, діалогічність та розподілена відповідальність.

Список використаних джерел

1. Кабінет Міністрів України. (2024, 7 червня). Про схвалення Національної стратегії розвитку інклюзивного навчання на період до 2029 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації на 2024–2026 роки (Розпорядження № 527-р). URL: https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-skhvalennia-natsionalnoi-stratehii-rozvytku-inkliuzyvnoho-navchannia-na-period-do-2029-roku-ta-zatverdzhennia-operatsiinoho-planu-zakhodiv-z-ii-realizatsii-na-20242026-roky-527r-070624
2. Міністерство освіти і науки України. (б. р.-а). Інклюзивне навчання у закладах вищої освіти: Посібник. URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/inkluzyvne-navchannya/posibniki/inklyuziyavnz.pdf
3. Міністерство освіти і науки України. (б. р.-б). Уряд ухвалив Національну стратегію для забезпечення якісного інклюзивного навчання. URL: https://mon.gov.ua/news/uriad-ukhvalyv-natsionalnu-stratehiiu-dlia-zabezpechennia-iakisnoho-inkliuzyvnoho-navchannia
4. Hunt, C. L., & Alexander, L. A. (2024). Pedagogical strategies for promoting inclusive excellence in public health education. Public Health Reports. Advance online publication. https://doi.org/10.1177/00333549241269488
5. Next Generation Learning Challenges. (б. р.). Create inclusive, thriving learning environments for students with special education needs. URL: https://www.nextgenlearning.org/articles/inclusive-thriving-learning-environments-for-students-with-special-education-needs
6. Udych, Z., Shulha, I., Chepurna, L., Rudenko, L., & Dzhus, O. (2024). Inclusive education in Ukraine: Challenges, conditions and implementation strategies. *Conhecimento & Diversidade*, 16(41), 419–445. URL: https://revistas.unilasalle.edu.br/index.php/conhecimento_diversidade/article/view/11506/4372

Наукове видання

«Платон мені друг, але істина дорожча»:
між вірністю пам'яті та пошуком істини

Матеріали ІІІ Міжнародної молодіжної конференції

За загальною редакцією:

Тичініної *Альони Романівни*
Горохолінської *Ірини Володимирівної*
Калинич *Катерини Федорівни*
Цівінської *Юлії Вячеславівни*
Христана *Назарія Михайловича*
Руснака *Ігоря Геннадійовича*

Дизайн та верстка Юліанна Віщак

Підписано до друку 30.08.2026. Формат 60x84/16
Папір офсетний. Електронне видання.
Умов.-друк. арк. 15,0. Обл.-вид. арк. 15,3. Зам. 3-007.
Видавництво Чернівецького національного університету
58012, Чернівці, вул. Коцюбинського, 2
e-mail: ruta@chnu.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №891 від 08.04.2002